

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št.1/november 2019

V Evropskem tednu mobilnosti je **več kot 40.000 otrok** iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji **izvajalo aktivnosti Gremo peš!** in **Beli zajček**. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. V 2019 je bilo izvedenih 9 regijskih usposabljanj namenjenih koordinatorskim in koordinaticam aktivnosti trajnostne mobilnosti v šolah in vrtcih, kjer je bilo usposobljenih 290 strokovnih sodelavcev.

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

NOVIČKE TRAJNOSTNA MOBILNOST

Trajnostna mobilnost je vpletena skozi celoten vrtec Vrtca Ledina. Najbolj vidna je bila v času Tednu mobilnosti. Strokovne delavke, ki sodeluje v projektu, so bile z otroki in starši zelo aktivne in so do danes izvedli raznovrstne dejavnosti. V sam projekt je vključenih 8 skupin, starih od 1 do 6 let. Poleg igre in zgodbe Beli zajček so nekateri otroci spoznali zgodbo Prijazni zmaj Zumi (to je zgodbica o zmaju, ki je otroke učil o varnosti v prometu). Otroci so se seznanjali z vplivi izpušnih plinov na naravo, tudi preko drevesnega diagrama, kjer so sortirali slike različnih prevoznih sredstev po lastnostih (je/ni na motorni pogon). Otroci so pridobivali izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja tako, da so prihajali v/iz vrtca peš, s kolesom, s skirojem, avtobusom, vlakom, se o tem pogovarjali, izdelovali plakate. Otroci so se seznanjali z varnim vedenjem v prometu preko sprehodov, opazovanja prometnih znakov, vožnje s skiroji in kolesi na vrtčevskem igrišču, vožnje z mestnim avtobusom, spoznavali semafor preko igre... Prepevali so pesmi povezane s prometom in voznimi sredstvi, se igrali različne igre na cestni preprogi, s sestavljankami, z železnico. Najraje od vsega pa so raziskovali mesto.

Vse so mnenja, da so dejavnosti uspešno izvedli, cilji so bili doseženi, saj se otroci zavedajo, da avtomobili onesnažujejo okolje in vedo, da je boljši način (za njih, za zdravje in Zemljo), če pridejo peš, s skirojem, kolesom in poganjalčkom.

Dejavnosti na temo »Trajnostna mobilnost« bodo izvajali še celo šolsko leto.

V sklopu tega se je vsem porajala vprašanje, da je vse zelo smiselno zastavljeno, a v vrtcu nimamo prostora, kjer bi lahko varno hranili kolesa, zunaj vrtca pa je premalo stoja, kjer bi otroci lahko priklenili svoja kolesa ali skiroje. Se pravi, da je potreba po kolesarnici v našem vrtcu, ki je v centru mesta, najbolj smiselna rešitev za bolj trajnostno naravnano okolje.

Vrtec Ledina

Koordinatorica: Silvana Rupnik

Sodelujoči: Barbara Medvešek, Mojca Čebular, Katja Švigelj Perović, Aida Alič, Sonja Ban, Tadeja Kosec, Jelka Vivod, Viktorija Dijak, Anica Radakovič, Kristina Radovanovič, Andreja Verbovšek, Jana Podobnik

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI IN BELI ZAJČEK V VRTCU VODMAT

Število vključenih otrok: 148, Izvedba igre Beli zajček: od 16.9.2019 do 27.9.2019

V tednu mobilnosti s sloganom »Gremo peš« smo prilagodili naše dejavnosti in v ospredje postavili hojo in/ali uporabo potniškega prometa, v odnosu do lastnega zdravja in okolja, v katerem živimo. Kot izhodišče za nadaljnje dejavnosti smo uporabili zgodbo in igro Beli zajček. Spoznali smo, da pridemo v vrtec na različne načine (avtobus, vlak, avto, kolo, skiro, peš). Pogovor pa smo napeljali tudi na onesnaževanje zraka in okolja, ki so posledica prevelike prometne obremenjenosti ob vsakodnevni uporabi avtomobilov. Namen dejavnosti je bil tudi spodbuditi starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca.

Izvedbe igre Beli zajček se je vsaka skupina lotila na svoj način. Nekateri skupine so naredile skupnega velikega sivega zajčka, v nekaterih skupinah pa je vsak otrok izdelal svojega zajčka. Igro smo izvajali štirinajst dni. S pomočjo zgodbe in igre Beli zajček, smo otroke motivirale in navdušile, da skupaj s starši poiščejo okolju prijazen način prihoda in odhoda in iz vrtca. Način, ki jim najbolj ustreza, glede na njihovo oddaljenost od vrtca. Presenečene smo bile nad pozitivnim odzivom in sodelovanjem staršev v času izvajanja dejavnosti, kar se je odražalo na otrocih, ki so z navdušenjem pripovedovali, da so prišli v vrtec s svojim

kolesom, skirojem, rolerji, vlakom, mestnim potniškim prometom ali peš. Prav tako so nekatere družine, ki zaradi oddaljenosti bivanja od vrtca uporabljajo avtomobil, so v tem času nekajkrat parkirale stran od vrtca in se del poti do vrtca z otroki opravile peš.

Nekateri starši (večinoma zaradi oddaljenosti in slabih povezav z javnim prometom) so mlajše otroke pripeljali z avtom. Iskali smo načine kako tudi te otroke vključiti v igro, ne da bi se pri tem počutili zapostavljeni, ker ne prispevajo svoje nalepke zajčku. Prišli smo do rešitve, da tisti otroci, ki so se pripeljali z avtomobilom prilepijo belo nalepko na ušesa in zajčku sporočijo, kaj bi bilo bolje za ohranitev zdravega in čistega okolja. Kljub temu, da so v vrtec prihajali z avtomobilom, pa so se o tem pogovarjali tudi doma in v popoldanskem času uporabljali trajnostni način potovanja

po opravkih ali izletih čez vikend. V eni družini so s tem namenom doma posadili drevo in s tem dali svoj vložek k bolj čistemu okolju. V igri smo sodelovale tudi vzgojiteljice in tako še dodatno, z lastnim vzgledom, spodbujale in motivirale otroke, ki so to navdušenje prenašali na starše. Ob zaključku igre Beli zajček pa smo dobile veliko pozitivnih odzivov od staršev, da so bili tudi sami malo »prisiljeni« spremeniti svoje potovalne navade in da je bil čas, ki ga običajno preživijo v avtomobilu, prav sproščujoč, zabavno in bolj kvalitetno preživet z otrokom, saj so imeli čas za opazovanje narave, okolice, pogovor, ob tem pa so naredili tudi nekaj zase.

Vse aktivnosti, ki so se odvijale v tem času, pa so bile tesno povezane tudi s prometno vzgojo. Tako v vrtcu, kot tudi v domačem okolju, se otroci navajajo na varno ravnanje in gibanje v prometu in tako poskrbimo, da bodo varnejši tudi takrat, ko za vsakodnevne poti ne bodo več potrebovali spremstva.

Način potovanja v vrtec bomo spremljali in beležili še v spomladanskem času. Zanimivo pa bo primerjati rezultate anket med seboj ali je pri potovalnih navadah družin, v tem vmesnem obdobju, ko se ne bo beležilo, res prišlo do sprememb. V nadaljevanju je predstavljenih nekaj dejavnosti, ki so se odvijale v našem vrtcu, v tednu mobilnosti.

ULIČNI TEK S ŠVIGA ZAJČKOM

Vsako leto otroci drugega starostnega obdobja Evropski teden mobilnosti začnemo z uličnim tekom okoli vrtca.

NAŠ KORAK ZA ČISTI ZRAK

Z otroci smo se odpravili na pohod. Eni smo šli na Ljubljanski grad, mlajši na Kodeljevo, spet drugi na Golovec, ena skupina pa se je udeležila Oviratlona v središču mesta. Otroci so ugotovili, da lahko razdaljo, ki bi jo sicer (oz. jo običajno s starši) opravili z avtomobilom, opravimo tudi peš in s tem poskrbimo za čistejši zrak, obenem pa z gibanjem skrbimo za lastno zdravje. Z igro v naravi so otroci prišli do sklepa:

»Želimo več gozdov in parkov, kjer ni hrupa od avtomobilov. Bolš je tuki, ker lahko hodimo, pa tečemo, pa se igramo kjer želimo, ker nas ne more avto povoziti in nič ne smrdi. Na cesti ni tako lepih drevesnih listov, da bi se z njimi igrali.«

V igri z naravnim materialom je nastal sporočilni »landart«. »Sonce, da bo narava topla in spomladi spet vsa zelenak«.

IZLET DO KOSEŠKEGA BAJERJA

Nekaj skupin se nas je odpravilo na izlet do Koseškega bajerja. Pot do Koseškega bajerja je iz našega vrtca predolga za sprehod. Po premisleku in kupu idej smo ugotovili, da je za okolje najbolj prijazno uporabiti javni potniški prevoz in se odpeljati do cilja. Pred odhodom smo se pogovarjali o vedenju na avtobusu in možnih nevarnostih (avtobus počakamo na posebej označeni avtobusni postaji, predno stopimo na avtobus počakamo, da se le-ta popolnoma ustavi, na avtobusu se usedemo, ali stojimo in se trdno držimo droga, ko izstopimo se odmaknemo od avtobusa). Ogleдали smo si živali in rastline, ki živijo v in okoli bajerja ter brali o pomenu dreves v mestnih središčih. Seveda pa nam je čas ostal tudi za igro.

GIBALNI POLIGON

Gibalno dopoldne na igrišču, kjer smo se igrali gibalne igre na temo promet (semafor, pešci in avtomobili,...). V glavnem delu gibalnih dejavnosti smo se postavili v različne vloge udeležencev v prometu – pešci, avtomobili, kolesarji (poganjalčki) in vozniki skirojev, z upoštevanjem prometne signalizacije na naši gibalni poti (talne oznake, prometni znaki, semafor).

ULIČNA GALERIJA »ZELEN KORAK ZA ČISTEJŠI ZRAK«

Vsako leto, v tednu mobilnosti, v starejših skupinah, ustvarimo sporočilne plakate, s katerimi nagovarjamo in spodbudimo starše in mimoidoče k skrbi za okolje. V letošnjem letu smo narisali različne lokacije po Ljubljani, ki jih obiskujemo peš, v okviru različnih aktivnosti v vrtcu (Lutkovno gledališče Ljubljana, Ljubljanski grad, Tivoli, Golovec ipd.) in s tem nagovarjali k enakemu ravnanju tudi starše in mimoidoče.

Vrtec Vodmat

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU VIŠKI GAJ

V projektu sodeluje 76 otrok iz štirih skupin. Projekt smo predstavili na roditeljskem sestanku staršem, jim razdelili zloženke in ankete. Z izvajanjem smo začeli 30. 9. 2019 z igro Beli zajček, ki je trajala 14 dni. Najprej smo otrokom prebrali zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov.

Otroci so lahko zajčku očistili kožušček z vsakim okolju prijaznim in varnim načinom prihoda v vrtec. Starše smo poprosili, da prihajajo v vrtec peš, s kolesom, s skirojem, javnim potniškim prometom. Z otroki smo ugotavljali, kaj pomeni, če želimo spremeniti način prihoda v vrtec: potrebno je prej vstati, se bolje organizirati, da morajo doma vsi sodelovati.

Starši so bili navdušeni nad prihajanjem v vrtec in so se tudi potrudili, da so prihajali v vrtec na različne načine. Predvsem otroci, ki živijo v bližini vrtca so res prihajali peš, s skirojem ali kolesom. Težava je bila za otroke, ki se pripeljejo v vrtec iz oddaljenih krajev npr. Vrhnika, Brezovica. Ti starši so nekajkrat pustili avto v bližini vrtca in prišli v vrtec peš. Ugotovili smo, da pred vrtcem nimamo ustreznih stojal za kolesa in skiroje. Načrt postavitve le teh je že v teku. Za zaključek in zanimivost igre beli zajček, smo se še sami odpravili na izlet z vlakom in tako preizkusili javni prevoz.

Menimo, da bi bila še večja udeležba, če bi upoštevali tudi odhod iz vrtca ali pa bi projekt izvedli v spomladanskem času, saj nekateri otroci pridejo v vrtec že zelo zgodaj (med 6.00-7.00 uro), ko je zunaj še temno.

Vrtec Viški Gaj

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

Igra Beli zajček je v naši skupini potekala 2 tedna. Otroci so bili navdušeni, ko so barvali zajčke in nato nanje lepili bele kroge. S potekom projekta sem vzgojiteljica na prvem roditeljskem sestanku seznanila starše otrok in jim razdelila ankete. Nekateri starši so na sestanku izrazili skeptičnost glede načina prihoda otrok v času trajanja igre Beli zajček. Vendar so se starši povezali med seboj in vsak dan je nekdo od njih peš del poti več otrok skupaj spremljal do vrtca.

Ena mamica je organizirala, da jih je en dan del poti spremljal tudi redar iz Medobčinskega redarstva. Redar se je v igralnici z otroki pogovarjal o pešcih v prometu, pravilnem prečkanju ceste na prehodu itd. Otrokom je podaril tudi odsevne trakove za boljšo vidljivost v vlogi pešcev v prometu.

V zadnjem tednu trajanja igre Beli zajček smo se z avtobusom odpeljali v Arboretum Volčji potok. Tako so otroci spoznavali tudi svojo vlogo kot potniki v javnem prevozu. Javni prevoz vsekakor manj onesnažuje okolje, saj se več ljudi hkrati pelje z enim prevoznim sredstvom. Pred izletom smo se pogovarjali o primernem vedenju na avtobusu med vožnjo.

Otroci so od doma prinašali knjige in slike o prevoznih sredstvih in pešcih ob katerih smo se pogovarjali in tudi na ta način spoznavali svojo vlogo v prometu.

Odpravili smo se tudi peš na izlet za program Mali sonček ter kot pešci spoznavali, da je hoja zdrav način gibanja in potovanja. Na sprehodih se učimo pravilno prečkati cesto na prehodih. Načrtujemo tudi srečanje s policistom, ki nas bo opazoval pri hoji po pločniku, pravilnem prečkanju ceste, se z nami pogovarjal o prometu ter varnem vključevanju pešcev in kolesarjev v promet. Policist nam bo predstavil tudi svoj poklic.

VVZ Kekec Grosuplje, enota Mojca, skupina Metulji Zapisala vzgojiteljica: Vida Kastelic

IZLET Z ATOBUSOM

Za zaključek našega projekta Trajnostna mobilnost, smo se z otroki pogovarjali, kam bi odšli na izlet. Seveda peš, z avtobusom ali z vlakom. Pa smo se domislili, da bi obiskali prijatelje, ki so bili včasih v našem vrtcu, zdaj obiskujejo vrtec v drugem kraju.

Zraven našega vrtca stoji avtobusna postaja. Tako smo se odločili za vožnjo z avtobusom. Na mestni avtobus smo se odpravili zelo zgodaj. Otroci so bili zelo vznemirjeni, kajti nekaj se jih je prvič peljalo z avtobusom. Po kratki vožnji smo prispeli v kraj Šmarje – Sap, v vrtec Pika.

Otroci in vzgojiteljice so nas že čakali. V skupnem prostoru smo pozdravili naše prijatelje, ki so nas bili zelo veseli. Naše druženje se je začelo z petjem pesmic, rajanjem. V treh igralnicah so se otroci družili in igrali v kotičkih dom, družina, igrali družabne igre, sestavljali kocke, risali in se pogovarjali. Seveda, so bili najbolj veseli malice: piškotov in sadja, pa tudi čaj je bil zelo okusen. Čas je kar prehitro minil in naše druženje se je končalo. Z obljubo, da nas obiščejo.

Odpravili smo se na avtobusno postajo in kmalu je prišel naš avtobus. Voznik nas je prav prijazno pozdravil. In otroci so mu hiteli pripovedovati, kje smo bili. Ko smo v vrtcu že počivali, je deček povedal; veš Zdenka, to je bil najlepši dan v vrtcu. Želim si, da bi se še kdaj peljali na izlet. Seveda se bomo, spomladi nas čaka izlet v Kekčevo deželo.

VVZ Kekec Grosuplje

Zapisala vzgojiteljica: Zdenka Strmec Španinger

BELI ZAJČEK V VRTCU MIŠKOLIN

V vrtcu Miškolin smo v Tednu mobilnosti vse skupine (18 skupin vključenih v projekt Beli zajček) začele z izvajanjem dejavnosti v sklopu projekta. Koordinatorici sva sešili kostuma za sivega in belega zajčka. Otroci so prvo spoznali sivega zajčka. Ob zgodbi o svoji družini in prijateljih, o tem, kako so vsi zajčki v gozdu zaradi nove ceste skozi gozd in zaradi avtomobilskega dima postali sivi, je otroke spodbudil k razmišljanju in jih popeljal v svet domišljije. Spodbudil jih je k razmišljanju, kako bi jim lahko pomagali, da bi njihovi kožuščki spet postali beli. Otroci so prišli na plan z različnimi idejami: "Lahko se zajčki umijete."

"Ali pa lahko zapremo cesto."

"Ne, saj nismo policisti. Lahko gremo peš. Da se ne bo kadilo."

Skupaj smo se odločili, da bomo v vrtec in iz vrtca hodili peš, ali se vozili s kolesom, skirojem, rolerji ... Sivi zajček jim je pustil svoje prijatelje, da jim bodo lahko pomagali; vsak otrok je prejel enega sivega zajčka. Naloga otrok je bila, da mu pomagajo in mu pobelijo kožušček, to pa lahko storijo tako, da v vrtec in iz vrtca pridejo peš, s kolesom ipd.; za vsako "zdravo" opravljeno pot pa zajčku nalepijo eno belo nalepko na kožušček.

Otroci so z veseljem v vrtec in iz vrtca hodili in se vozili na različne "zdrave" načine, prav tako pa so se vsak dan in ob vsakem vremenu tudi v vrtcu odpravili ven na aktivni sprehod skozi gozd ali po bližnji okolici (tudi v dežju) in tako še dodatno pobelili zajčke. Otroci so zajčkovo zgodbo povedali tudi staršem doma in s tem tudi njih dodatno spodbudili k alternativnim oblikam transporta.

Na področju trajnostne mobilnosti smo želeli izobraziti vse otroke in njihove starše ter še globlje ozavestiti prednosti

varnega in zdravega življenjskega okolja in potovalnih navad, zato smo v enoti Zajčja Dobrava pripravili športno prireditev Jesenski triatlon. K sodelovanju smo v dopoldanskem času povabili vse otroke in strokovne delavce Vrtca Miškolin, v popoldanskem času pa otroke in starše. Jesenski triatlon se je pričel v enoti Zajčja Dobrava, nato smo se odpravili peš skozi gozdiček, vmes so nas čakale table z različnimi vajami za razgibanje. Pot smo nadaljevali peš do krajinskega parka Zajčja Dobrava, kjer nas je že čakala vožnja s skiroji in poganjalci. Vsako skupino otrok je tam med zelenjem pričakal beli zajček (strokovna delavka v kostumu) in otrokom povedal, da ima zaradi njihovega truda spet bel kožušček, jih pri gibanju spodbujal ter pohvalil za njihov trud. Skupaj z belim zajčkom so otroci prispeli do jase, kjer so pretekli še krog po celotni jasi in tako pobelili še več zajčkov. Na koncu poti jih je pričakal še Miškolin (strokovni delavec v kostumu maskote vrtca), ki jih je povabil na limonado.

Udeležba na Jesenskem triatlonu je bila odlična, v dopoldanskem času se je prireditve udeležilo okoli 300 otrok in strokovnih delavcev, v popoldanskem času pa večina otrok iz enote Zajčja dobrava, ob tem pa so se jim seveda pridružili starši in bližnji sorodniki. Otroci so naslednji dan svoje vtise o doživetjih in načinih transporta tudi narisali ali naslikali in nato evalvirali s pogovorom.

Vrtec Miškolin

Po zapisih strokovnih delavcev vrtca Miškolin, povzeli koordinatrici projekta Beli zajček; Nevenka Leskovar in Nikolaja Špenko

POROČILO TRAJNOSTNE MOBILNOSTI O IZVEDBI IZVEDENIH DEJAVNOSTI.

Skupina Miške iz vrtca Mojca, enota Mojca, starost 2-3 leta smo se lotile projekta zavzeto in marljivo. Najprej sem pomen projekta predstavila staršem na roditeljskem sestanku in jih povabila k sodelovanju. Starši so se z veseljem odzvali in bili pripravljeni sodelovati. V naši skupini je samo ena deklica, ki jo starši zjutraj pripeljejo v vrtec z avtomobilom zaradi oddaljenosti od vrtca. Večina vsi otroci živijo v neposredni bližini vrtca, zato jim je omogočeno, da zjutraj prihajajo v vrtec peš, s skirojem ali s kolesom. Tako, da smo naše rjave zajčke že kmalu s belimi pikami pobarvali v bele.

Dejavnosti smo pričeli s pravljico o belih zajčkih, ki sem jo pripovedovala skupaj z lutko zajček. Spoznali so tudi model družine belih zajčkov, ki si želijo biti spet beli in čisti. Otroci so izdelali svoje rjave zajčke na katere so dnevno lepili bele krogce, odvisno od tega na kakšen način so prišli v vrtec. Tako so videli, kako so lahko sami s svojimi aktivnostmi pripomogli k temu, da so zajčki postajali ponovno čisti. Otroci so dnevno prihajali k zajčkom in spremljali svoj prihod v vrtec. Zelo ponosni so povedali kdaj so prišli peš. Ta prihod je postal v naši skupini zelo spodbuden. Vsi so bili ob temu zelo ponosni. Prav tako sem začutila pripadnost k temu tudi iz strani staršev.

Naredili smo tudi drevesni diagram, kjer smo spremljali kdo se vozi v vrtec z avtomobili in kdo ne. Tako smo ugotovili, da otroci naše skupine v večini ne prihajajo v vrtec z avtomobili ali z javnim prevozom. Tako smo lahko zelo poučno povezovali zdrav in koristen način prevoza z nekoristnim.

Ena od dejavnosti je bila tudi, da so otroci med igračami v sobi iskali tista prevozna sredstva, ki niso prijazna do okolja, do zraka in do nas samih, jih prinašali na eno mizo in na drugo mizo prinesli prijazen način prevoza do nas in do živali. Tako so lahko sami primerjali in opisovali razlike med enimi prevoznimi sredstvi in med drugimi.

Ob vseh spodbudah in dnevnih aktivnostih v okviru projekta sem zasledila tudi govorni razvoj otrok. Otroci so namreč osvojili veliko novih besed, ki so jih lahko iz dneva v dan preko dejavnosti in pogovora utrjevali.

Projekt se je v naši skupini pokazal kot zelo spodbuden. Ekološko ozaveščenost smo prenašali na najmlajše, hkrati pa smo tudi starejši ozavestili pomen avtomobilov na naše širše okolje.

Vrtec Mojca

Zapisala: Andreja Kancler

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MOJCA

BELI ZAJČEK PRI ZAJČKIH

v skupini Zajčki smo spoznali zgodbi o Belem zajčku, ki zaradi nove ceste skozi gozd in onesnaženega zraka, ne živi brezskrbno in dobi umazan siv kožušček. Z otroki smo se pogovarjali in razmišljali, kako bi lahko zajčku pomagali in kako bi lahko mi poskrbeli, da bo narava zopet bolj čista. Otroke in njihove starše smo spodbudili, da pomagajo Belemu zajčku očistiti kožušček in v vrtec prihajati na trajnostno mobilen način. Otroci so zajčke narisali, nato pa so en teden vsak dan beležili, kako so prišli v vrtec in lepili bele pike na zajčke. Kar nekaj družin se je prav v vzpodbudo projektu odločilo, da prihajajo v vrtec drugače kot običajno. Nekateri so kljub oddaljenosti prišli s kolesi ali avtobusi.

GREMO PEŠ!

Nekateri otroci iz skupine Zajčki živijo precej oddaljeni od naše enote in zato se vsakodnevno v vrtec pripeljejo z avtom. Še posebno zjutraj, ko se staršem mudi naprej v službo je drugačen način prihoda v vrtec kar težaven. Zato pa smo nekaterim otrokom omogočili, da spoznajo varnejše peš poti od vrtca do doma. Včasih namesto na običajen sprehod tako zavijemo mimo doma katerega od otrok in na tak način spodbujamo k trajnostnim načinom potovanja. Nekega lepega dopoldneva smo tako odšli na približno enourni sprehod (v eno smer) do doma fantka, ki živi precej oddaljen od vrtca. Pot je bila varna, čudovita in polna zanimivosti. Na poti smo si ogledali prometne znake, polje korus, gasilski dom, krave in še marsikaj.

JAZ IMAM KOLO, KOLO, KOLO, KOLO

Večina otrok obožuje kolesa, skiroje in poganjalce. Zato smo se odločili, da otroke skupine Zajčki in Ptički ter njihove starše spodbudimo, da pridejo v vrtec z enim od teh prevoznih sredstev. Otroci so ponosno parkirali svoja kolesa pred vrtcem, jih pokazali prijateljem in jih opazovali.

Otroci so s svinčnikom svoje kolo (ali skiro/poganjalec) narisali po modelu. Nato smo si naredili čelade in se odpeljali okrog vrtca. Na bližnjem igrišču pa je otroke že čakal poligon - simulacija prave ceste z znaki, prehodi za pešce, semaforji in križišči. Otroci so urili svoje spretnosti in hkrati usvajali pravila v prometu. Skupaj z ostalimi skupinami smo se ob spremljavi kitare naučili in zapeli tudi Kolesarsko pesem Mire Voglar.

Vrtec Mojca, enota Muca, Skupina Zajčki

Vzgojiteljice: Nataša Cerar, Eva Metlikovič Mlinarič, Nika Zupan

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTECU MOJCA

IGRA BELI ZAJČEK

Otrokom smo zgodnico o »Belem zajčku« prebrali najprej brez aplikativ in nato še z aplikati. Tudi otroci so ob aplikatih samostojno pripovedovali zgodnico. Seznanili so se z igrice »Beli zajček«. Vsak otrok je dobil svojega zajčka. 14 dni smo dnevno lepili bele kožuške. Pogovarjali smo se in naredili plakat, katera »prevozna sredstva« so prijazna do okolja in katera ne. Prevozna sredstva smo razvrstili v drevesni diagram (izpuh in na tista, ki nimajo izpuha). V telovadnici smo se igrali gibalo igre »Semafor« ter pridobivali spretnosti vožnje s triciklom in poganjalcem. Izdelali smo lutke in izvajali animacije, ki ponazarjajo situacije v prometu. Po treh tednih smo se pogovarjali »Kaj smo se naučili?« Ugotovitve in izjave otrok smo zabeležili na plakat. Otroci so od doma prinesli fotografijo sebe, kako se peljejo z vlakom, avtobusom, kolesom, poganjalcem, skirojem ali hodijo peš. Pokazali so jo drugim otrokom in jo nalepili na plakat.

NA KAKŠEN NAČIN PRIDEMO V VRTEC

Skupaj smo naredili plakat in 14 dni vsakodnevno beležili na kakšen način smo prišli v vrtec. Skupaj smo prešteli, koliko otrok je tisti dan v vrtec prišlo s kolesom, poganjalcem, skirojem, peš, javnim prevozom ali z avtom. Otroci so se tudi sami zadrževali pri plakatu, se pogovarjali in šteli štampiljke.

MOJA POT V VRTEC

Na plakat smo narisali, pobarvali ali nalepili pot v vrtec. Zabeležili smo tudi izjave otrok (kaj so videli, in opazili, koga so srečali, kdo jih je spremljal ipd.).

KAKO BI IZGLEDALA MOJA ULICA

Na poti pred vrtcem, kjer se vozijo avtomobili smo za kratek čas »zaprli cesto«. Uporabili smo jo druženje in risanje s kredami.

Vrtec Mojca

Zapisala: Petra Andročec

TEDEN MOBILNOSTI V VRTCU HANSA CHRISTIANA ANDERSENA

Tudi letos smo v vrtcu Hansa Christiana Andersena med Evropskim tednom mobilnosti izvedli projekt Trajnostna mobilnost, ki otroke, starše in zaposlene v vrtcu izobražuje ter spodbuja k ekološki mobilnosti. Oddelki so se projekta lotili različno, glede na starostno primernost.

Skupina Račke (starost 2-3) so v svoji sobi izobesile plakat o prihodu v vrtec, na katerem je vsak otrok ob prihodu označil, s katerim prevoznim sredstvom je ta dan prišel v vrtec. Plakat je spodbudil pogovore o prevoznih sredstvih, trajnostni mobilnosti in skrbi za okolje. K hoji, kolesarjenju, uporabi skiroja in podobnih prevoznih sredstev sta vzgojiteljici spodbujali tudi starše.

Skupina 5-6 letnikov je že kmalu ugotovila, da jih večina vsakodnevno v vrtec prihaja na okolju prijazen način. Tudi oni so jutra namenili pogovoru o tem, zakaj je bolje, da pridejo peš, s kolesom ... Izkoristili pa so tudi lepo vreme in čas preživeli na igrišču, kjer so igro popestrili z vožnjo s kolesom, skiroji in tricikli. Ker je teden mobilnosti sovpadal z njihovim plavalnim tečajem, so na poti do bazena štel kolesarje in pešce, opazovali, ali imajo primerno opremo, ali se vozijo po kolesarski stezi ...

V vrtcu Hansa Christiana Andersena se zavedamo, da je ozaveščanje o trajnostni mobilnosti pri najmlajših dobra naložba za prihodnjo skrb za okolje. Z aktivnostmi trajnostne mobilnosti bomo nadaljevali tudi v prihodnje, nekatere skupine so si zastavile tudi večletni plan aktivnosti. Nekaj izmed njih so strnili v skupini Škratkov (starost 3-4 let):

- Pogovor: Kako sem danes prišel/prišla v vrtec?
- »Kolesarski dan« - otroci od doma pripeljejo svoja kolesa oz. poganjalčke, skupaj si ogledamo kolo, njegove dele, se pogovarjamo o varnosti, obvezni opremi ...
- Vožnja s kolesi ali poganjalčki v okolici vrtca.
- Evalvacija kolesarskega dne: kaj mi je bilo všeč? (Izjave otrok predstavimo na plakatu).
- Naučijo se in prepevajo pesem »Kolesarska«.
- Ogledujejo si slikanice na temo trajnostne mobilnosti in se ob tem pogovarjajo.
- Tek v okolici vrtca.

- Sprehod do Celovške ceste, opazovanje prometa, prometnih znakov, varno vključevanje v promet.
- Izlet na Koseški bajer: opazovanje narave, živali.
- Spoznavanje semaforja, deklamacija o semaforju.
- Razvrščanje prevoznih sredstev (prinašanje sličic prevoznih sredstev od doma, izrezovanje, lepljenje na plakate in razporejanje: zračni, kopenski, železniški, vodni promet).
- Igra spomin na temo vozil.
- Deklamacija »Mi se z vlakom peljemo« - gibanje po prostoru v koloni, orientacija v prostoru.
- Zgodbi: Rožnati avtobus in Puhačka.
- Likovno ustvarjanje: trganka-semafor.
- Strokovni delavki izdelata rožnati avtobus za prikaz rojstnih dni (ga prilepijo na steno).
- Dnevno označevanje na plakatu z domišljijko vsebino (kako sem danes prišel v vrtec, kako bi želel priti).
- Igra Beli zajček.

V vrtcu skozi celo leto spodbujamo trajnostno mobilnost, v Evropskem tednu mobilnosti, pa z veseljem še dodatno opozarjamo na pomembnost le-te in naš prispevek k izboljšanju okolja na ta način, ne le med najmlajšimi, ampak tudi med zaposlenimi. Tako se je kar nekaj zaposlenih odločilo za prihod na delovno mesto s kolesom ali javnim prevoznim sredstvom oziroma s skupnim prihodom na delo z enim avtomobilom. Skupaj se bomo v Andersenu, Vrtcu s srcem, še naprej trudili tudi za srce naše Zemlje.

Vrtec Hansa Christiana Andersena

NOVIČNIK IZ VIŠKIH VRTCEV

Letos sem se vključil v projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu. Presenetilo me je, da iz našega vrtca sodelujem sam. V skupini je 21 otrok, starih od 5 do 6 let. S projektom smo pričeli septembra. Pred začetkom sem staršem na sestanku razdelil ankete in jim razložil namen in potek projekta. Spodbudil sem jih, da pripeljejo otroke na trajnostni način.

Nekaj dni pred Evropskim tednom mobilnosti sem otrokom preko lutkovne predstave približal zgodbo o belih zajčkah. Po dramatizaciji smo se pogovorili, na kakšen način lahko pomagamo zajčkom. Vsak otrok je pobarval in porisal svojega zajčka.

V času tedna Evropske mobilnosti smo pričeli z beleženjem prihoda otrok v vrtec na trajnostni način. Beleženje je potekalo 14 dni. Vsak otrok, ki je prišel na trajnostni način, je na zajčka nalepil belo piko. Ker sem se zavedal, da bodo nekatere otroke starši pripeljali z osebnim avtom in bodo razočarani, ker ne bodo nalepili belih pik na svojega zajčka, sem naredil dodatno tabelo, v katero so otroci lepili prevozno sredstvo, s katerim so prišli. V času trajanja igre Beli zajček je zaradi bolezni manjkalo kar nekaj otrok. Presenetilo me je, da so nekateri starši, ki običajno pripeljejo svoje otroke z avtom, pustili avto na začetku ulice in prišli do vrtca peš in tako prehodili vsaj 300 m, spet drugi pa so se v vrtec odpravili s kolesom, peš ali z mestnim avtobusom.

Z otroki smo se veliko pogovarjali o prevoznih sredstvih, ki omogočajo trajnostno mobilnost. Ogledali smo si postajo za mestna kolesa. Odpeljali smo se na ogled mesta z mestnim avtobusom. Otroci so v vožnji uživali. Presenetilo me je, da je bila za nekatere to prva vožnja, saj vsi otroci živijo v Ljubljani.

Pogovarjali smo se o njihovi poti v vrtec. Z barvicami so narisali vsak svojo pot in jo opisali. Nekateri so se podrobno posvetili risanju ulic, dugi stavbam in parkom. Večina otrok je na svojo risbo narisala prometne znake in semafor.

Viški vrtci

Zapisal koordinator: Stanko Zaletelj

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MENGEŠ

V Vrtcu Mengeš smo se odločili vstopiti v projekt Trajnostne mobilnosti predvsem zaradi skrbi onesnaženosti ozračja in predvsem za dobro naših najmlajših generacij. Pred pričetkom smo se odrasli ustrezno izobrazili in pripravili na sam projekt. Že na samem izobraževanju smo bili navdušeni nad smernicami in idejami za samo izvedbo tako igrice Beli zajček kot povezovalnih dejavnosti, ki ob tem sledijo.

V projekt se je v šolskem letu 2019/2020 vključilo sedem skupin od starosti 3- 6 let. Vključile so se skupine Kapljice 5-6 let, Kresničke 5-6 let, Metulji 4-5 let, Petelini 4-5 let, Zvezdice 3-4 let, Navihančki 5-6 let, Ptički 3-4 let.

Vsaka skupina se je lotila projekta na svoj način, vendar vsi za dobro nas vseh, za ohranjanje narave in ohranjanju zdravja. Vzgojiteljice so na uvodnih roditeljskih sestankih staršem predstavile projekt in cilje, ki bi sledili. Starši so bili s projektom ob podajanju informacij s strani strokovnih delavcev ravno tako veseli, kot mi sami. Ob koncu sestankov so starši izpolnili anketne vprašalnike. V tednu od 16. 9. do 20. septembra, v tednu mobilnosti, pa je sledila izvedba igrice »Beli zajček« in izpolnitev vprašalnika za strokovne delavce. Ugotovili smo, kako so bili otroci sami aktivni pri izpolnjevanju oz. lepljenju zajčka, da je iz sivega postal čim bolj bel. Že ob vходу mi je marsikateri otrok povedal, da je »danes« prišel peš, s kolesom ali s skirojem. Zajčki so iz dneva v dan postajali bolj beli, otroci

pa vedno bolj zadovoljni. Prav tako smo kar naenkrat imeli pred vrtcem prosta parkirna mesta, saj so se starši zares potrudili, da so prihajali v vrtec peš ali kako drugače kot z avtomobili. Pri tem so jih seveda najbolj spodbujali otroci sami. Pozitivno so vplivali na celotni vrtec, tudi na tiste, kateri se niso odločili za projekt. Pri tem smo ugotovili tudi, kako pomemben je tudi lasten zgled. V upanju na še več zmanjševanja avtomobilskih prevozov v vrtec bomo nadaljevali z našim projektom.

Vrtec Mengeš

Ravnateljica in koordinatorica Mateja Hribar Sicherl

TRAJNOSTNA MOBILNOST POROČILO

V tednu pred izvajanjem igre Beli zajček sva imeli za starše roditeljski sestanek, na katerem sva predstavili projekt »Trajnostna mobilnost« in pozvale starše k razumevanju in sodelovanju. Poudarili sva pomen hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju. Ob koncu sestanka so starši izpolnili vprašalnike o poti v vrtec. Na sestanku je bilo prisotnih 15 staršev, ki so izpolnili vprašalnik. V tem tednu smo v jutranjem krogu začeli prebirati zgodbo »Beli zajček«. Glede na starost otrok, sva zgodbo malce skrajšali in besedno prilagodili starosti otrok v naši skupini. Zgodba je bila otrokom všeč in so aktivno

sodelovali pri pogovoru o vsebini. Ker sva jim povedali, da bo vsak prejel svojega zajčka, so ob koncu tedna stalno spraševali po njih in se jih veselili. V petek, pred izvedbo igrice, so otroci svoje zajčke pobarvali s sivo, z obrazložitvijo, da so umazani. V tednu mobilnosti, to je od 16. do 20. septembra smo izvedli igrico »Beli zajček«. Otroke sva vsak dan v jutranjem krogu spraševali kako so prišli v vrtec. V kolikor so bili trajnostno mobilni, so na svojega zajčka nalepili krogec bele vate. Ob koncu tedna lahko rečem, da so bili starši zelo kooperativni in je kar veliko otrok prišlo v vrtec peš ali s kolesom. Predvsem

pa so pri lepljenju vate uživali otroci. Opazili sva tudi, da nekateri še naprej ohranjajo takšen način prihoda v vrtec. Ob koncu tedna je bilo kar precej zajčkov skoraj popolnoma polepljenih. Ker smo se kar precej pogovarjali o zajčkih, smo na obisk povabili brata in sestro od dečka iz skupine, ki sta nam prinesla pokazat prava zajčka....

Mesec smo zaključili z likovnim delom s tehniko praskanke in sicer na temo onesnaževanja. Motiv likovnega dela smo zopet navezali na zgodbo o belih zajčkih in posebej poudarili, da se iz avtov kadi in le-to onesnažuje okolje. Otroci so tako narisali avtomobile iz katerih se kadi. Podlaga je črna, ki ponazarja onesnaženost.

Vrtec Mengeš

Zapisala: Mojca Zupančič

POROČILO BELI ZAJČEK

Igra Beli zajček - V tednu trajnostne mobilnosti smo v skupini Petelinčki izvedli igro Beli zajček. Vsak dan smo se v jutranjem krogu pogovarjali o načinu prihoda v vrtec. Otroci, ki so v vrtec prišli na trajnosten način, so vzeli kosom vate in ga prilepili na svojega sivga zajčka – te smo narisali že prej. Odločili smo se za štirinajstdnevno (14) igranje igre.

Čisto mesto/izpuhi - Otrokom sem predstavila knjige Zeleni otroci (Neil Morris, Pomurska založba, 2010), Majhni koraki (Glenn Murphy, Mladinska knjiga, 2011) in Ekologija v predšolskem obdobju (Mojca Košmrlj, Morfem, 2010). Želila sem predstaviti problematiko onesnaževanja in z otroki spoznati, kaj lahko storimo, da bo naše okolje lepše in čistejše (kar je tudi vsebina navedenih knjig). Usmerila sem jih k razmišljanju o tem, kaj onesnažuje okolico, česa je v mestu preveč ali premalo (kvaliteta zraka in vode, število vozil, odpadki), kaj počnemo z odpadki, kako skrbimo za drevesa in ostalo zelenje, kaj lahko naredimo drugače, kako recikliramo, kako jemo domače in lokalno.

Otroke sem vprašala, če vedo, zakaj se je bolje voziti z javnim prevozom, kot če bi se vozil vsak v svojem avtomobilu. Pomagali smo si s pomočjo risbe. Otroci so na en risalni list narisali štiri avtomobile, ki spuščajo v zrak štiri oblake dima, na drugega pa so narisali en avtobus, ki

spušča v zrak en oblak dima. Ko smo primerjali risbe in oblake izpušnih plinov, smo opazili, da avtomobili izpuščajo več izpušnih plinov kot avtobus. Z otroki smo se odpravili na raziskovalni sprehod. Ko je kdo od otrok opazil nekaj zanimivega oziroma nekaj, kar se je njemu zdelo pomembno, smo se ustavili na varnem mestu in se pogovorili o tem, kar smo opazili. Osredotočili smo se na park z drevesi v okolici vrtca, zabojnike za ločevanje odpadkov, tovarno v bližini vrtca – opazujemo dim, ki se kadi iz dimnika, številne avtomobile... Otroke sem vprašala tudi, kako se počutijo na svežem zraku, kako se počutijo v okolici, kjer je veliko dreves in ostalega zelenja. Ob vrnitvi smo se ustavili pri mojem avtomobilu. Zastavila sem jim izziv, kako bi dokazali, da avtomobil v zrak spušča pline. Belo gazo sem pritrdila na izpušno cev, ko je bil avtomobil ugasnjen. Otroke sem vprašala, kaj mislijo, da se bo zgodilo, zakaj tako mislijo. Nato smo ga prižgali in opazovali. Avtomobil smo spet ugasnili, odstranili gazo in pogledali, kaj se je zgodilo. Kot dokaz, da iz avtomobila res izhajajo škodljivi izpušni plini, se je gaza obarvala črno. Otroci so tako lažje dobili predstavbo o tem, da več avtomobilov pomeni več izpušnih plinov, kot posledica pa se poveča onesnaževanje okolice.

Vrtec Mengeš

Zapisala: Urška Štruklec

VRTEC PRI OŠ POLHOV GRADEC V ZNAMENJU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

V šolskem letu 2019/20 se je Vrtec pri OŠ Polhov Gradec vključil v projekt Trajnostna mobilnost. V projektu sodeluje cca. 180 otrok in njihovih staršev.

V mesecu septembru so strokovne delavke na roditeljskih sestankih starše seznanile z namenom in aktivnostmi v okviru projekta. Starši so bili nad projektom navdušeni in so se z veseljem odzvali naši prošnji za aktivno sodelovanje. Ker nas je zanimalo, kateri način prihoda v vrtec uporablja večina staršev, so jim vzgojiteljice pred samim začetkom izvajanja projekta razdelile ankete. Po pregledu rezultatov anket smo ugotovile, da v našem vrtcu večina staršev in otrok za prihod v vrtec uporablja avtomobil. Večina jih je navedla, da se za ta način prihoda v vrtec odloča zato, ker se jim zdi pot za peš, hojo ali kolesarjenje predolga in ker se ta način prihoda v vrtec sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov. Preko obvestil na oddelčnih oglasnih deskah in z razdelitvijo zgibank, smo jih želeli spodbuditi, da bi vsaj v času izvajanja igre Beli zajček, ko smo beležili način potovanja, uporabili kakšen drug način prihoda v vrtec kot je avtomobil. V mesecu septembru, v evropskem tednu mobilnosti, ko smo pričeli z izvajanjem igre Beli zajček in ostalimi aktivnostmi v okviru projekta, pa se je urejala tudi okolica vrtca in šole. Upali in želeli smo si, da bi starši posledično zaradi velike gneče v jutranji konici, ki je dodatno nastala zaradi urejanja okolice, morda parkirali svoj avtomobil nekoliko stran od vrtca in prišli z otrokom del poti v vrtec peš ali na kakšen drug trajnosten način. In res se je veliko staršev odločilo, da spremenijo način potovanja in vsaj del svoje poti do vrtca prehodijo skupaj s svojim otrokom, uporabijo skiro, tricikel ali poganjalček. Nekateri otroci so vsako jutro v vrtec prinesli listek, na katerem je pisalo: »Prišel sem peš.« Otroci II. starostnega obdobja pa so starše kar sami spodbujali k trajnostnemu načinu potovanja. Med igro Beli zajček, se je med nekaterimi otroki ustvarila določena mera tekmovalnosti, saj so ponosno štelili svoje bele pike na zajčku in s tem drug drugega spodbujali, da zberejo čim več pik in na ta način prevzamejo svoj del odgovornosti do bolj čistega in zdravega okolja. Poleg igre Beli zajček, ki se je izvajala, pa so se v posameznih oddelkih izvajale tudi druge aktivnosti. V oddelkih 1. starostnega obdobja so otroci poslušali zgodbe in osvajali pesmice o zajčkih, izdelovali vozila in živali iz odpadnega materiala, gradili različna vozila z lego kock in se na šolskem igrišču vozili s kolesi, tricikli, poganjalčki in skiroji. Otroci so na ta način razvijali svoje gibalne spretnosti, osvajali veščine sodelovanja in dogovarjanja z vrstniki (medsebojna izposoja), ter sproščeno uživali v zdravem načinu preživljanja časa na prostem. Otroci so z vzgojiteljicami na sprehodih opazovali promet, se pogovarjali o tem kaj je zebra, učili so se pravilno prečkati cesto in spoznavali kresničko in ostala odsevna telesa, ki nam pomagajo, da smo v prometu bolj varni. Otroci so spoznavali varne in nevarne poti za pešce po kraju in prometne znake.

V eni od skupin II. starostnega obdobja so se z otroki v okviru jutranjega kroga pogovarjali o tem, kakšna je razlika med

onesnaženim in čistim zrakom. Pogovarjali so se tudi, kje je zrak bolj onesnažen in kje manj. Spominjali so se vonjav, ki so umazale kožuške naših belih zajčkov. Pogovarjali so se, zakaj do onesnaženosti pride in kaj je poglavitni razlog za to. Razmišljali so, kje je bolj prijetno živeti in zakaj je temu tako. Ob ogledovanju fotografij iz mesta, kjer je zrak po navadi bolj onesnažen in fotografij iz podeželja s čistejšim zrakom, so nastajala mnoga zanimiva razmišljanja otrok kot so: »Tukaj pa ne vidimo, kakšno je vreme!«, se je oglasila ena izmed deklic. Spet druga je razmišljala, da imajo ljudje na fotografiji preveze čez usta gotovo zato, ker so zdravniki. Za vse otroke vrtca pa smo vzgojiteljice pripravile tudi dramatizacijo po zgodbi Medvedek se uči voziti kolo (A. Kokalj).

V mesecu septembru smo s strani Občine Dobrova-Polhov Gradec prejeli odsevne brezrokavnike in rutice za otroke. Tako so otroci in vzgojiteljice bolj vidni in varni na vsakodnevnih sprehodih v okolico kraja. V mesecu oktobru pa je bila na ploščadi pred OŠ Dobrova, pod okriljem Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Dobrova – Polhov Gradec, Agencije Republike Slovenije za varnost in Policije za vse občane organizirana preventivna akcija »Pešec, bodi viden, bodi, previden«, kjer je bila prikazana učinkovitost nošenja kresničke, odsevnih trakov in drugih odsevnih predmetov, ki pripomorejo k večji vidljivosti in varnosti pešcev v prometu.

Preko raznolikih dejavnosti v okviru projekta Trajnostna mobilnost, so otroci pridobili veliko novega znanja. Dejavnosti, ki so se izvajale v posameznih oddelkih smo združili s podobnimi temami, ki so jih načrtovale vzgojiteljice z otroki. Trudile smo se, da so dejavnosti izhajale iz interesov in pobud otrok, ki so bili zato v dejavnostih še bolj motivirani. Vzgojiteljice so otroke preko različnih dejavnosti spodbujale k razmišljanju o prometu nasploh in kaj lahko sami dobrega pripomoremo za okolje. Dejavnosti so bile povezane z vsemi področji, ki jih opredeljuje Kurikulum za vrtce in se trudile upoštevati izvedbeno obliko kurikuluma metodologijo Korak za korakom, po kateri deluje naš vrtec. Z dejavnostmi bomo nadaljevali preko celega leta.

Vrtec pri OŠ Polhov Gradec

Zapisala koordinatorica projekta: Nataša Peljhan

TEDEN MOBILNOSTI V VRTCU POD GRADOM

V okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah smo se igrali igro »Beli zajček«. Zajčke smo najprej pobarvali s sivo tempera barvo, kasneje smo na njih lepili bele kroge ter jim tako pomagali očistiti kožuščke. Vsakodnevno smo se pogovarjali o tem, kako smo prišli v vrtec ter na plakatu označili prevozno sredstvo s katerim smo prišli v vrtec.

Na poti do vrtca in na sprehodih smo opazovali okolico (kolesarske steze, prehode za pešce, semaforje, kolesarje, prevozna sredstva...). Na podlagi vsega, kar smo opazili smo naredili skupni plakat Moja pot v vrtec.

V sklopu projekta smo raziskovali, kaj bi bila najbolj prijazna oblika mobilnosti v naši enoti. Otroci so predlagali kolo, ker jih veliko prihaja v vrtec s kolesom ali pa jih na kolesu pripeljejo starši. Raziskovali smo naprej in se spraševali, kaj so prednosti kolesarjenja. Ob poslušanju prometa v okolici smo ugotovili, da kolo ne povzroča hrupa. Je manjši od avtomobila in ne potrebuje veliko prostora za parkiranje, kot avtomobil. Kolo ne onesnažuje zraka in je okolju prijazno.

Ugotovili pa smo tudi, da se s kolesom razgibamo, se nadihamo svežega zraka in se potem bolje počutimo, smo bolj zdravi. Iz malih glavic so kar deževale ideje, saj to prakticirajo vsak dan.

Potem smo si podrobno ogledali kolo, katere sestavne dele vsebuje, kaj potrebuje, da se pelje, obvezno opremo,... Kot zanimivost smo si pogledali, kakšna so bila kolesa nekoč in otroške ugotovitve so bile, da podobna današnjim. Pomerili smo se na kolesarskem poligonu, kjer so se pokazale naše spretnosti, poskrbeli pa smo tudi za varnost. Naše kolo smo tudi narisali in nastale so neverjetne mojstrovine. Na koncu smo sklenili, da bomo še več poti opravili s kolesom. Naš novi slogan pa bo: Vsi na kolo, za zdravo telo.

Pri dejavnostih je sodelovalo 36 otrok iz dveh skupin. Dejavnosti smo izvajali dva tedna, od 16. 9. 2019 do 30. 9. 2019.

Vrtec Pod Gradom

SKRB ZA BELEGA ZAJČKA V VRTCU ČRNUČE

Projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih se je v Vrtcu Črnuče pridružilo 106 otrok iz šestih skupin. Strokovne delavke so na prvem roditeljskem sestanku starše seznanile s projektom, jim razdelile informativno zloženko in jim predstavile zgodbo o Belem zajčku. Starši so izpolnili tudi anketni vprašalnik o načinu prihajanja v vrtec.

V evropskem tednu mobilnosti smo začeli z igro Beli zajček. Dogovorili smo se, da bomo spremljali način prihajanja v vrtec dva tedna. Vzgojiteljice so otrokom razdelile kresničke, da so jih lahko imeli zjutraj pripete na oblačilo. Nekaj staršev je omenilo, da bi bilo bolje spremljati odhode iz vrtca, saj imajo takrat (po službi) starši več časa in lahko gredo z otroki domov peš oziroma z rolerji, s skiroji, poganjalci. Zjutraj pa, so še omenili, se večini staršev mudi na delo in je ustavitev v vrtcu le vmesna postaja do njihove službe. Kljub tej konkretni okoliščini se je zaradi projekta Trajnostna mobilnost in igre Beli zajček, več staršev posebej potrudilo, da so z otrokom vred vstajali prej in prišli v vrtec peš, nato so se peš vrnili domov in nadaljevali pot v službo.

Vzgojiteljice so otrokom motivacijsko zgodbo o Belem zajčku prebrale večkrat in otroci so obljubili, da bodo hodili peš toliko, kolikor priložnosti oziroma možnosti bodo imeli. V nekaterih skupinah so imeli skupnega zajčka, v drugih je vsak otrok skrbel za svojega zajčka, pritrjenega pano v igralnici. Strokovne delavke smo se dogovorile, da za čiščenje uporabimo odpadne materiale, ki so jih starši prinesli za likovno ustvarjanje. Ene skupine so lepile na zajčke velike kosme bele vate, ene bele škrobne kosmiče, ki se uporabljajo za zaščito občutljivih predmetov v škatli, druge že izrezane krogce iz kartona, bele nalepke ipd. Nekaj otrok slabo govori, zato so starši, ki so se posebej potrudili, že sami zjutraj opozorili strokovno delavko, da so prišli v vrtec na trajnostno mobilnostni način. Vzgojiteljice v skupini mlajših otrok so ob zajčku nalepile sličice pešca in vozila, da so otroci lahko način prihoda v vrtec tudi pokazali. Staršem ene skupine je bila všeč ideja, da imata svojega zajčka tudi strokovni delavki, in sicer postavljenega na ogled na panoju v garderobi. Dve strokovni delavki pa sta za svojo skupino otrok pripravili ne le zajčke za spremljanje prihodov v vrtec, ampak še ene za spremljanje odhodov iz vrtca.

Po koncu igre smo si ogledali zajčke in se dogovorili, da vsak svojega nese domov, ga pritrdi na steno in ga čisti naprej, tako dolgo, da bo ves bel, puhast in vesel. Med izvajanjem igre smo se naučili še Mišino pesem o Belem zajčku in njeno koreografijo plesa.

V povezavi s temo smo se kot pešci varno vključevali v promet ter obiskali železniško in avtobusno postajo v bližini vrtca. Pri vseh dejavnostih je bil poudarek na ozaveščanju otrok, zakaj je pomembno, da se čim manj vozimo v avtomobilih in namesto tega uporabimo drugo vrsto prevoznih sredstev ali se odpravimo peš.

Vrtec Črnuče, enota Ostržek

Zapisala koordinatorica: Slavica Šavli

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KURIRČEK LOGATEC

NOVIČKA 1: RAZSTAVA

Z otroki smo izdelali javna prevozna sredstva. S pomočjo staršev smo zbrali odpadno embalažo, jo pobarvali in ustvarili vozila, ki podpirajo trajno mobilnost. Avtobus in vlak sta na razstavi in opominjata ter spodbujata starše na pogostejšo uporabo javnega prevoza.

NOVIČKA 2: S KOLESI NA POT

Izpeljali smo sodelovanja s starši na trajnostni in ekološki način. Starši so svoje 1,5 let stare otroke pripeljali na kolesih pred vrtec. Skupaj smo se odpravili na železniško postajo, kjer smo si ogledali lokomotivo, ki je na razstavi. Počakali smo, da prispe potniški in tovorni vlak in jima pomahali. Srečanje smo zaključili na igralih, ki so v bližini železniške postaje.

Vrtec Kurirček Logatec

Zapisali: Mateja Žagar in Katarina Pfajfar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KURIRČEK LOGATEC

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRI METULJČKIH

V oktobru bomo v naši skupini pričeli z dejavnostmi, ki spodbujajo otroke in starše, k razmišljanju in delovanju v smeri projekta Trajnostne mobilnosti. Naši otroci so stari dve leti (še ne čisto vsi), zato je potrebno dobro premisliti, kako pristopiti na primeren način.

Za začetek bomo skupaj s sodelavkama iz sosednje skupine, ki tudi sodeluje v projektu, pripravile plakat, s katerim bomo poskusile starše, predvsem s šokantnimi podatki, nagovoriti k razmišljanju o tem, zakaj je potrebno kaj narediti v tej smeri. Tudi igrice Beli zajček bomo izvajali takoj na začetku, to pa zato, ker bo spomladi to igro izvedla še sodelavka. Takrat bova primerjali rezultate med seboj.

OGLEDALI SMO SI AVTOBUS

V petek 4.10. 2019 smo se odpravili do OŠ Tabor, kjer smo počakali šolski avtobus, ki je pripeljal šolske otroke v šolo. S šoferjem smo bili dogovorjeni, da si takrat lahko ogledamo avtobus, stopimo vanj in se posedemo na sedeže.

Otroci so z veseljem plezali po stopnicah navzgor, si ogledovali »velike« sedeže, splezali nanje, iskali varnostne pasove in se pripenjali. Zanimalo jih je prav vse, kar so videli na avtobusu. Na žalost se nismo z avtobusom peljali, saj nam starost otrok to prepoveduje.

BELI ZAJČEK PRI METULJČKIH

V tednu od 28.9. – 2.10. 2019, smo v naši in sosednji skupini izvajali igrice Beli zajček. Glede na starost otrok (2 -3 leta), sva se s sodelavko odločili, da se bomo igrice igrali en teden. Izdelali sva velikega zajčka, na katerega so starši skupaj z otroci lepili bele krogce.

Za lažje beleženje so starši na krogce napisali, kako so prišli v vrtec (s kolesom, peš, z avtobusom). Nekateri starši so bili nad dejavnostjo navdušeni, drugim je bila odveč.

Pomladi bomo dejavnost ponovili. Morda bo dejstvo da bodo otroci nekoliko starejši vplivalo na to, da se bodo starši lažje odločili za bolj trajnostni prihod v vrtec.

Vrtec Kurirček Logatec

Vzgojiteljica: Helena Slabe

Pomočnica vzgojiteljice: Tea Lapajne

MOJA POT V VRTEC

V letošnjem letu smo se otroci in vzgojiteljici skupine »Učenjaki« pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu in šoli, ki ga organizira Ministrstvo za infrastrukturo. Namen projekta je, da spremenimo potovalne navade in posledično zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol.

V sklopu projekta smo izvedli delavnico MOJA POT V VRTEC. Risbe so bile dobro izhodišče za začetek pogovora o temi »promet«. Ob nastalih risbah, so si otroci so med seboj izmenjali izkušnje, kaj so lepega doživeli na poti, kaj je bilo neprijetnega in kaj so videli. Ugotovili smo, da otroci, ki prihajajo v vrtec peš ali s kolesom opazijo na svoji poti veliko zanimivih stvari – luže, drevesa, listje, rožice, bager, ki koplje, muce, kužke,... Otroci, ki se pripeljejo z avtomobilom pa večinoma vidijo samo avtomobile in hiše.

Vrtec Pedenjped Enota Pedenjcarstvo

Zapisala: Klavdija Oberstar

Pomočnica vzgojiteljice: Nina Rahija.

PROMETNI KORAKI V JESEN

V jesenskem času smo Korenjaki skupaj z Vandrovci opravili pohod v Zajčjo Dobravo. Pot poteka tudi po prometnih cestah, zato smo med potjo spoznavali prometne znake. Učili smo se kako se prečka cestišče na prehodu za pešce in kako tam kjer ga ni. Postavili smo vodje, ki so preverili razmere na cesti in vodili skupino preko ceste. Posamezni otroci že pozorno in previdno prečkajo cesto, drugi tega še ne zmorejo.

Ugotovili smo, da moramo, kljub stalnemu opozarjanju in pogovorom, nameniti gibanju v prometu nameniti še več časa in vaje. Saj bodo nekateri naši otroci prihodnje leto že šolarji. Otroci so se navajali na hojo ob robu in po pravilni strani cestišča tam kjer ni pločnika. Spoznavali smo krožišče v bližini vrtca. Opazovali smo smer vožnje vozil in ugotavljali kje je prostor za prehod pešcev, kolesarjev.

Med potjo so otroci pozorno spremljali tudi vse kolesarske poti in ugotavljali, da jih nekje ni.

Vrtec Pedenjped Enota Pedenjcarstvo

Zapisala: Saša Markelj

SEZNANITEV S PRAVLJICO BELI ZAJČEK

V letošnjem letu smo se vzgojitelji, otroci in starši pridružili projektu Trajna mobilnost v vrtcu, ki poteka v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo. Namen projekta je, da spremenimo potovalne navade in posledično zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol. Tako smo v evropskem tednu mobilnosti, želeli spremeniti življenjske navade naših staršev in otrok in posledično zmanjšati prihode in odhode iz vrtca z motoriziranimi prevoznimi sredstvi. Tako bi prispevali k čistejšemu zraku, povečanju gibanja in skrbi za zdravje. Tudi naša skupina otrok (19 otrok), starih od 2-4- let se je aktivno vključila v ta projekt in tako so v dveh tednih od 16. 9. do 27. 9. potekale različne dejavnosti: Otrokom smo predstavile zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov in jih spodbujale, da zjutraj ali popoldan, skupaj s starši vsaj del poti v vrtec opravijo peš. Otroci so navdušeno vsako jutro povedali da so prišli v vrtec s poganjalcem ali celo peš. Celo tisti starši, ki imajo do vrtca dlje kot štiri kilometre. So parkirali vsaj 200 metrov stran na bližnjem šolskem parkirišču in do vrtca prišli peš. Za spodbudo in tudi nagrado je lahko vsak otrok na svojega zajčka lahko nalepil bel krogec. ob koncu aktivnosti, so bili zajčki pokriti z belimi krogci, otroci pa ponosni in zadovoljni.

Skupaj z otroki smo obiskali avtobusno postajališče Mestnega potniškega prometa številka 12 in se zapeljali z avtobusom eno postajo ter se peš vrnili v vrtec. Spotoma smo si ogledali tudi semaforizirano križišče, kjer so spoznali luči, ki svetijo na semaforju za avtomobile in semafor za pešce. Tudi v vrtcu smo se igrali igrice semafor.

Vrtec Pedenjped Enota Radovednež
Zapisala: Sonja Vegelj

TRAJNOSTNA MOBILNOST V ZASEBNEM VRTCU SONČEK (KAMNIK)

Potek igre Beli zajček: 16. 9. – 20. 9. 2019. Igro beli zajček smo v vseh skupinah izvedli v tednu mobilnosti. Vse skupaj je pri projektu sodelovalo 7 oddelkov, vse skupaj je to 137 otrok. Poleg same igre smo po oddelkih izvajale še dodatne dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti.

V skupini zajčki so se odpravili na potovanje z vlakom iz Kamnika v Ljubljano ter nazaj. Med potovanjem so se pogovarjali o spoštljivem odnosu do žive in nežive narave ter na kakšen način bi lahko vsak otrok in njegovi starši vplivali na naravo in prispevali k varovanju in ohranjanju naravnega okolja.

V pikapolonicah so se posvetili spoznavanju prometnih znakov. V jutranjem krogu so otroci našli katere prometne znake že poznajo, kaj pomenijo, za koga so pomembni, kakšne barve in oblike so. Otroci so poskušali ugotoviti, katere prometne znake imajo blizu svojega doma in katere znake imamo v bližini našega vrtca. Po tem so se odpravili na sprehod iskali prometne znake v bližini vrtca in za koga so pomembni.

Otroci in vzgojiteljice iz skupine Krčki so se peš odpravili na bližnji Stari grad.

Barvice in Metuljčki so imeli kolesarski dan. Pogovarjali so se o varni vožnji s kolesi, o opremljenosti, ki je potrebna na kolesu, previdnost pri vožnji,....Nato so imeli vožnjo s kolesi med stožci, naravnost, hitro, počasi, varno ustavljanje, upoštevanje prometnih znakov. Ob uspešno opravljenih

izzivih so jim na koncu podelili tudi mini kolesarski izpit in skupaj zapeli priljubljeno pesem Kolesarska.

Žabice in Sovice pa so se udeležile dogodka v centru mesta z naslovom Dan brez avtomobila. Dogajanje je bilo pestro in prav vsi so bili navdušeni. Peljali so se z vlakcem, se spoznavali s policisti, gasilci, reševalci in si ogledali še mnogo drugih zanimivih stvari. Otroci so odprti za novosti, z veseljem »srkajo« znanje in delijo svoje izkušnje.

Naša izkušnja s projektom je zelo pozitivna. Otroci in starši so se zelo potrudili in prihajali v vrtec brez avta. Prvi dan so večinoma prišli peš, potem pa so začeli izbirati tudi druge možnosti. Vsakodnevno smo z otroki beležili njihove prihode in tako čistili belega zajčka. Otroci so z navdušenjem opazovali kako njihov zajček postaja vsak dan bolj bel.

Zasebni vrtec Sonček
Zapisala koordinatorka Tanja Holcar

NOVICE IZ VRTCA BOROVNICA

V vrtcu Borovnica v tem šolskem letu aktivno izvajamo projekt Trajnostne mobilnosti v 8 oddelkih druge starostne skupine. Na uvodnih roditeljskih sestankih smo z dejavnostmi seznanili starše. Večina staršev se je strinjala s projektom, nekateri so imeli pomisleke predvsem v smislu pomankanja časa. Spraševali so nas, zakaj se ne upošteva tudi popoldanskega odhajanja otrok, saj imajo takrat več časa. Ob koncu prve izvedbe igre smo od staršev dobili zelo veliko pohval, kar je za nas dodatna motivacija, da ob nadaljevanju projekta otrokom ponudimo še več pestrih dejavnosti. S projektom smo začeli v evropskem tednu mobilnosti, kar je sovpadalo z dejavnostmi, ki so jih na to temo izvajali tudi na občini in v osnovni šoli.

V petek, 20.9.2019 je krožna cesta, ki vodi mimo vrtca in šole postala veliko igrišče; otroci so uživali na sprehodu »kar po sredini ceste«, razvijali spretnosti pri vožnji s kolesi, skiroji in poganjalci, si ogledovali električna vozila... Tudi vrtčevsko parkirišče je bilo namenjeno gibalnim aktivnostim – igram s padalom, risanju s kredo, ljudskim igram. Prireditev je bila namenjena širši javnosti, zato so se nam pri dejavnostih lahko pridružili tudi naključni mimoidoči – kot opazovalci ali aktivno udeleženi. Tudi starši so opazili, da je bilo parkirišče pred vrtcem zjutraj prazno in se spraševali, ali morda zamujajo. Naposled pa le ugotovili, da iz vseh strani prihajajo v vrtec otroci in starši – s kolesom, poganjalci, peš. Starši so povedali, kako prijetno jim je bilo, ko v vrtec niso brželi, temveč si vzeli čas in se z otrokom na poti v vrtec tudi kaj lepega pogovorili.

V juniju 2019 smo skupaj z osnovno šolo izvedli akcijo zbiranja otroških koles in poganjalcev. V Komunalnem podjetju Vrhnika izvajajo razvojni projekt Depo, ki je namenjen ponovni uporabi zavrženih predmetov.

V njihovem centru so vsa zbrana kolesa in poganjalce pregledali, jih po potrebi popravili in nam brezhibne vrnili v trajno last. Otroci so jih takoj preizkusili pri igri »Obnašanje v prometu«. Nekaj otrok je predstavljalo pešce, vozniki so vozili kolesa in skiroje, strokovni delavki pa sta bili policista, ki sta opozarjali prehitre voznike in neprevidne pešce.

Dejavnosti so potekale tudi v skupinah. Seveda so vsi otroci spoznali zgodbo o zajčku, mu vsakodnevno čistili kožušček in še naprej razvijali zgodbo o zajčku. Spoznavali so prevozna sredstva in ugotavljali, katera za svoje premikanje potrebujejo gorivo in zakaj je boljše, če za krajše razdalje uporabljamo prevozna sredstva, ki za premikanje ne potrebujejo goriva. Pogovarjali so se o varnosti v prometu, v naselju iskali varne in ne tako zelo varne poti, iskali so parkirišča v okolici vrtca in izdelovali plakate. Veselimo se nadaljevanja projekta in pozdravljamo vse Bele zajčke iz vrtcev, ki sodelujejo v projektu.

OŠ Dr. Ivana Korošca Borovnica, enota Vrtec
Zapisala koordinatorica projekta: Sabina Miklavčič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MEHURČKI V KOMENDI

Vrtec Mehurčki je se je v letošnjem letu pridružil projektu trajnostne mobilnosti. V projektu sodeluje 11 skupin, 230 otrok drugega starostnega obdobja. V tednu mobilnosti smo parkirišče pred vrtcem spremenili v igrišče, z sloganom parkirišče je igrišče. Otroci so ga uporabljali za športne igre. Beli zajček igro so se po oddelkih igrali na različne načine. Otroci z avtomobili vozili po belem zajčku in so ugotovili, da je postal črn, zaradi izpustov, ki jih spuščajo avtomobili. Skupaj so ga vsak dan zjutraj očistili z belimi krogci, ko so prihajali v vrtec peš, z skiroji in kolesi. Igro belega zajčka so najstarejše skupine povezale, z projektom peš v vrtec. Vsi otroci skupine dnevno prihajajo peš v vrtec in so njihovi zajčki pisani, saj na poti veliko opazujejo in vidijo hkrati pa s tem spodbujajo gibanje. Na nivoju vrtca so se najstarejše skupine tudi dogovorile, da bodo za izlete in druge dejavnosti izven vrtca uporabljali čim več javnega prevoza. V naš projekt so se vključili vsi zaposleni. Vsi, ki živijo v bližini se ne vozijo več z avtomobili ampak z kolesi in nekateri so pričeli uporabljati javni prevoz. Pozvali smo tudi starše na prvem roditeljskem sestanku, da naj na naslednji sestanek res vsi pridejo na trajnostni način in brez avtomobilov.

Opazili pa smo, da sedaj veliko staršev po otroke prihaja v vrtec peš in jim prinesejo poganjače in kolesa ter s tem ne zmanjšujejo samo prometa okoli vrtca ampak tudi spodbujajo gibanje.

Vrtec Komenda Mehurčki
Zapisala koordinatorica: Melita Podgoršek

